

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره هشتم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۸۸/۱/۲۵

۶۵۱

شماره چاپ

۲۹۸

شماره ثبت

دوفوریتی

طرح الحاق یک تبصره به قانون نحوه اجراء اصول (۸۵) و (۱۳۸)
قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در رابطه با مسؤولیتهای
رئیس مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۸
و اصلاحات بعدی آن

دوفوریت این طرح در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۵
به تصویب رسید.

اداره کل قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

نظر به وقوع پاره‌ای مشکلات در اجراء اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و

یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ناشی از

تعارض نظر دیوان عدالت اداری و ریاست مجلس شورای اسلامی در اعلام مغایرت

نسبت به مصوبات و آئین‌نامه‌های هیأت وزیران که از اختیارات ذاتی

رئیس مجلس می‌باشد، طرح زیر با قید دو فوریت برای طی مراحل تصویب

تقدیم می‌گردد.

قربانی - نجابت - دلخوش - قادری - جانی عباسپور - سپه‌اجیرلو - فولادگر -

شهبانپور - جمشیدزهی - گرانمایه‌پور - تجری - قاضی‌پور - موسوی جعفر -

کیخا - فرهمند - محمدرضا امیری - کریمی‌راد - ثروتی - نسورا -

محمدعلی کریمی - ونایی - طباطبایی نژاد - رنجبرزاده - حاجی‌اصغری -

قوامی - حجازی حیات‌مقدم - نریمان - حسین نژاد - رستکار - ذوالقدر -

ولی‌اسماعیلی - جدگال

**طرح الحاق یک تبصره به قانون نحوه اجراء اصول (۸۵) و (۱۳۸)
قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در رابطه با مسؤولیت‌های رئیس
مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۸ و اصلاحات بعدی آن**

ماده واحده - به موجب این قانون یک تبصره به شرح زیر به عنوان تبصره (۸) به قانون نحوه اجراء اصول هشتاد و پنج (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در رابطه با مسؤولیت‌های رئیس مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۸/۱۰ و اصلاحات بعدی آن الحاق و قانون استفساریه ماده (۲۵) قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۰/۱۲ لغو می‌گردد.

تبصره ۸ - نظر رئیس مجلس شورای اسلامی در اعلام مغایرت مصوبات موضوع اصول هشتاد و پنج (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قطعی و برای کلیه دستگاه‌های اجرائی و قضائی لازم‌الاجراء می‌باشد.

سوابق

اصل (۸۵) قانون اساسی

سمت نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست. مجلس نمی تواند اختیار قانونگذاری را به شخص یا هیاتی واگذار کند ولی در موارد ضروری می تواند اختیار وضع بعضی از قوانین را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیون های داخلی خود تفویض کند، در این صورت این قوانین در مدتی که مجلس تعیین می نماید به صورت آزمایشی اجرا می شود و تصویب نهایی آنها با مجلس خواهد بود. همچنین مجلس شورای اسلامی می تواند تصویب دائمی اساتمامه سازمانها، شرکتهای، مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیونهای ذی ربط واگذار کند و یا اجازه تصویب آنها را به دولت بدهد. در این صورت مصوبات دولت نباید با اصول و احکام مذهب رسمی کشور و یا قانون اساسی مغایرت داشته باشد. تشخیص این امر به ترتیب مذکور در اصل نود و ششم با شورای نگهبان است. علاوه بر این، مصوبات دولت نباید مخالف قوانین و مقررات عمومی کشور باشد و به منظور بررسی و اعلام عدم مغایرت آنها با قوانین مزبور باید ضمن ابلاغ برای اجرا به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی برسد. ۱.

اصل (۱۳۸) قانون اساسی

علاوه بر مواردی که هیأت وزیران یا وزیری مأمور تدوین آئین نامه های اجرایی قوانین می شود، هیأت وزیران حق دارد برای انجام وظایف اداری و تأمین اجرای قوانین و تنظیم سازمانهای اداری به وضع تصویب نامه و آئین نامه بپردازد. هر یک از وزیران نیز در حدود وظایف خویش و مصوبات هیأت وزیران حق وضع آئین نامه و صدور بخشنامه را دارد ولی مفساد این

^۱ اصل سابق: اصل هشتاد و پنجم - سمت نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست. مجلس نمی تواند اختیار قانونگذاری را به شخص یا هیاتی واگذار کند، ولی در موارد ضروری می تواند اختیار وضع بعضی از قوانین را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیون های داخلی خود تفویض کند، در این صورت این قوانین در مدتی که مجلس تعیین می نماید به صورت آزمایشی اجرا می شود و تصویب نهایی آنها با مجلس خواهد بود.

مقررات نباید با متن و روح قوانین مخالف باشد. دولت می‌تواند تصویب برخی از امور مربوط به وظایف خود را به کمیسیونهای متشکل از چند وزیر واگذار نماید. مصوبات این کمیسیونها در محدوده قوانین پس از تأیید رئیس‌جمهور لازم‌الاجراء است. تصویب‌نامه‌ها و آئین‌نامه‌های دولت و مصوبات کمیسیونهای مذکور در این اصل، ضمن ابلاغ برای اجراء به اطلاع رئیس‌مجلس شورای اسلامی می‌رسد تا در صورتی که آنها را بر خلاف قوانین نیابد با ذکر دلیل برای تجدیدنظر به هیأت‌وزیران بفرستد.^۲

قانون استفساریه ماده (۲۵) قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۴

قانون استفساریه ماده (۲۵) قانون دیوان عدالت اداری

موضوع استفسار:

ماده واحده- آیا وظایفی که بنا به ذیل اصل یکصد و هفتاد و سوم (۱۷۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، توسط مجلس شورای اسلامی برای دیوان عدالت اداری جهت رسیدگی به آئین‌نامه‌ها و مصوبات تعیین شده است، ناظر به اختیار دیوان در اظهارنظر نسبت به مصوبات آئین‌نامه‌های هیأت وزیران نیز می‌باشد و در این صورت هیأت دولت در صورت تعارض نظر دیوان با نظر مرجع مذکور در اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران موظف به انجام کدامیک از این نظرات است؟

نظر مجلس:

در صورت تعارض دیوان عدالت اداری و ریاست مجلس شورای اسلامی (موضوع

۲ اصل سابق: اصل یکصد و سی و هشتم - علاوه بر مواردی که هیأت‌وزیران یا وزیری مأمور تدوین آیین‌نامه‌های اجرائی قوانین می‌شود هیأت‌وزیران حق دارد برای انجام وظایف اداری و تأمین اجرای قوانین و تنظیم مسازمنهای اداری به وضع تصویب‌نامه و آئین‌نامه پردازد. هر یک از وزیران نیز در حدود وظایف خویش و مصوبات هیأت‌وزیران حق وضع آئین‌نامه و صدور بخشنامه را دارد، ولی مفاد این مقررات نباید با متن و روح قوانین مخالف باشد.

اختیارات ذیل اصل هشتماد و پنجم (۸۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، نظر دیوان عدالت اداری لازم الاجراء است.

قانون نحوه اجراء اصل هشتماد و یکصد و پنجم و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در رابطه با

مسئولیت‌های رئیس مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۲۶

ماده واحده- تصویب‌نامه‌ها و آئین‌نامه‌های دولت و مصوبات کمیسیونهای مذکور در اصل یکصد و سی و هشتم و نیز مصوبات موضوع اصل هشتماد و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی می‌رسد در صورتی که رئیس مجلس آن را خلاف قانون تشخیص بدهد نظر خود را با ذکر دلیل به دولت اعلام می‌نماید، چنانچه این قبیل مصوبات بعضاً یا کلاً خلاف قانون تشخیص داده شوند حسب مورد هیأت وزیران و یا کمیسیون مربوطه مکلف است ظرف یک هفته پس از اعلام نظر رئیس مجلس نسبت به اصلاح مصوبه اقدام و سپس دستور فوری توقف اجراء را صادر نماید.

تبصره ۱- هیأت دولت و کمیسیونهای موضوع اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی مکلفند علاوه بر ارسال متن مصوبات و مستندات آن به درخواست رئیس مجلس، سوابق و اطلاعات متن مذاکرات هیأت دولت و کمیسیونهای مربوطه را در اسرع وقت در اختیار وی قرار دهند.
تبصره ۲- اگر بین رئیس مجلس و هیأت دولت و یا کمیسیونهای مربوطه از جهت استنباط از قوانین اختلاف نظر حاصل شود نظر رئیس مجلس معتبر است.

قانون الحاق پنج تبصره به قانون نحوه اجراء اصل (۸۵) و (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در رابطه با مسئولیت‌های رئیس مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۱۲/۸

ماده واحده- تبصره‌های ذیل به عنوان تبصره‌های (۳) الی (۷) به قانون نحوه اجراء اصل هشتماد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در رابطه با مسئولیت‌های رئیس مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۲۶ الحاق می‌گردد:

تبصره ۳- مصوبات دولت و کمیسیونهای مربوط درمورد اصل هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی باید ظرف یک هفته از تاریخ تصویب ضمن ابلاغ، برای اجراء به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی برسد.

تبصره ۴- چنانچه تمام یا قسمتی از مصوبه مورد ایراد رئیس مجلس شورای اسلامی قرار گیرد و پس از اعلام ایراد به هیأت وزیران، ظرف مدت مقرر در قانون، نسبت به اصلاح یا لغو آن اقدام نشود پس از پایان مدت مذکور حسب مورد تمام یا قسمتی از مصوبه مورد ایراد، ملغی الاثر خواهد بود.

تبصره ۵- رئیس مجلس شورای اسلامی به منظور بررسی و اعلام نظر مقدماتی نسبت به تصویب نامه‌های هیأت وزیران و کمیسیونهای مربوط می‌تواند از وجود کارشناسان خبره در رشته‌های مختلف حقوقی، مالی، اداری و غیره (بدون ایجاد ردیف سازمانی) به عنوان عضو هیأت بررسی و تطبیق مصوبات دولت با قوانین استفاده کند. نظرات و آراء هیأت مزبور جنبه مشورتی دارد و اتخاذ تصمیم نهایی با رئیس مجلس است.

تبصره ۶- رئیس مجلس شورای اسلامی می‌تواند یک نفر از شاغلین در قوای سه‌گانه یا غیر آن و یا یک نفر از بازنشستگان را به سمت رئیس هیأت و با عنوان مشاور رئیس مجلس انتخاب کند. در صورتی که رئیس هیأت کارمند دولت باشد بر اساس مقررات مربوط به مجلس شورای اسلامی مأمور یا منتقل می‌شود و چنانچه بازنشسته بوده یا کارمند دولت نباشد سمت او شغل دولتی محسوب نمی‌شود.

تبصره ۷- رئیس مجلس می‌تواند آئین‌نامه اجرایی این قانون را تصویب کند. هزینه اجرایی مربوط از محل اعتبارات مصوب مجلس شورای اسلامی پرداخت می‌شود.